

nemgribende Nyordning her i Landet med Hensyn til vore kirkelige Forhold, men selv om Kirkelovene af 1922 er i Kontinuitet af Loven af 1903, medførte disse dog en saa stor Udvikling og Forandring, saasom uddvidet Adgang til Brug af Kirker, Udvidelse af Menighedsraadene Opgaver, Ændring i Reglerne for Præstevalg og Bispevalg m. v., at dette ikke kan omtales, som om intet særlig nyt var sket. Socialdemokratiet viste da ogsaa ved sin Holdning, at det forstod Betydningen af Lovene og af, hvad disse bragte af nyt, derved at det stemte imod dem, hvad jeg beklager, thi jeg er ganske vis paa, at de mange menige Socialdemokrater Landet over, som nu sidder i Menighedsraadene og er med til at administrere Lovene af 1922, befinder sig særdeles vel under disse Love og sikkert ikke ønsker dem afskaffet eller afløst af nye. Men Ministeren mener altsaa, at vi trænger til en Nyordning, og han vil i denne sin Opfattelse rimeligvis finde Tilslutning fra de Konservative. Det uheldige i denne Sag er jo blot, at de to Partier, som tilstræber en saadan Nyordning, har saa vidt forskellige Ønsker med Hensyn til, hvorledes denne Nyordning skal være, saa det let kan blive til en Tovtrækning om, hvem der er den stærkeste. Ministeren mener, at en saadan Nyordning skulde kunne finde Sted i Løbet af forholdsvis kort Tid, men dette kan dog vist kun betragtes som et smukt og godt Ønske. Thi naar man ser paa tidligere Kirkekommissioners Arbejde, ser man, at de har taget grumme lang Tid og meget sjældent har ført til et virkelig positivt Resultat — ner dog fraregnet Udvalget af 1920, som var tidsbegrænset og havde sin stærkt afgrænsede, til Dels praktiske Opgave.

Ministerens begrundelse for Trangen til en Nyordning dermed, at Menighedsraadene nu ønsker sig tillagt større Magt, og med, at Ministeren gennem Menighedsraadene er blevet stærkt begrænset i sin Magtudøvelse og Indfyldelse. Men dette kan jo kun være den højtærede Kirkeminister kært, idet han nemlig straks ved sin Tiltræden som Minister udtalte i et Interview — og man faar jo meget at vide om det højtærede Ministerium, fordi det er saa elskværdigt ofte at lade sig interviewe —, at han tilstræbte gennem sit daglige Arbejde at gøre sig selv overflødig, saaledes at hans Ministerium kunde nedlægges. Blandt det høje Ministeriums Medlemmer ser man altsaa dette mærkelige, at vi ikke alene har en Forsvarsminister, men ogsaa en Kirkeminister, som prøver paa at overflødiggøre sig selv. Jeg

maa derfor mene, at naar Menighedsraadene ytrer Ønske om mere Magt, saa maa dette være Ministeren kært, men at dette Magtbegær fra Menighedsraadene i Øjeblikket er saa stort, at det skulde kunne betragtes som tilstrækkelig Aarsag til, at en Nyordning skulde finde Sted, vil jeg dog i høj Grad bestride. Jeg har i alt Fald slet ikke forstaaet, at det er Konflikter med Menighedsraadene, der har ført Ministeren ind i de fleste af de Vanskeligheder, som Ministeren har staaet og staaer i. Disse er fremkommet ad ganske anden Vej, idet de nemlig væsentlig er fremkaldt af Ministeren selv ved de forskellige Lovforslag, han har fremsat her i Rigsdagen, uden at disse har haft Tilslutning fra Flertallet af Menighedsraadene og Biskopperne.

Ministerens peger endvidere paa, at der sideløbende med Menighedsraadene voksende Trang til Selvstændighed er sket en stærk Udfoldelse af det kristelige Liv her i Landet. Ministeren bekræfter her til min store Glæde Udtalelser, som jeg fremførte, da Lovforslaget fremsattes første Gang. Gennem disse Udtalelser ønskede jeg nemlig den Gang at bevise, at vor Folkekirke — ogsaa med en Menighedsraadsinstitution som den, vi nu har, skrøbelig og ufuldkommen, som alt Menneskeværk er det, — var i en saadan Vækst og Trivsel, at den bestandig kunde tage nye Opgaver op. Jeg søgte at bevise, at en Folkekirke, som er lunken og stivnet i gammel Organisation, ikke kan gøre dette, men at Liv og Virkelyst heldigvis var bevaret her i Danmark indenfor Folkekirken. Thi det er jo den store Værdi ved vor danske Folkekirke i den Skikkelse, i hvilken den nu fremtræder som en samlende Faktor paa det kristelige Omraade for ca. 98 pCt. af det danske Folk, at Livet har kunnet trives vel indenfor dens Rammer. Vi skal derfor, synes jeg, være meget varsomme med at bryde Rammerne og foreslaa en Nyordning, om der ikke foreligger ganske afgørende og tvingende Grunde derfor. Men disse Grunde mener jo altsaa Ministeren at kunne paapege. Ministeren pegede saaledes paa, at de kirkelige Kredse, indenfor hvilke en saadan Vækst har fundet Sted, begynder at føle Statens Beskyttelse og Indflydelse som utilfredsstillende, ja, endog farlig, og at man derfor fra disse Kredses Side ønsker sig fritaget for Statens Indblanding i de indre kirkelige Forhold, Bekendelse og Ritual, Tro og Lære; samtidig hermed ønsker ogsaa Politikerne at blive fri for disse vanskelige kirkelige Spørgsmaals Afgørelse. At der i visse kirkelige Kredse er Utilfredshed, skal jeg ikke be-